Česká a světová literatura do poloviny 19. století

Mgr. J. Bělinová

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Daniel Defoe

VY_32_INOVACE_06_1_08_CJ

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Životopisné údaje a charakteristika autora

- Angličan, žurnalista, autor dobrodružných románů
- Autor období klasicismu a osvícenství (17.st.)
- Dílo **Život a zvláštní podivná dobrodružství Robinsona Crusoe, námořníka z Yorku** do češtiny pro děti převyprávěl Josef Věromír Pleva
- Autoři této doby:

  Itálie: Goldoni Anglie: Swift

  Francie: Moliére, Corneille, Voltaire, Montesquieu

Robinson Crusoe - ukázka

Když jsem se probudil, byl již bílý den, nebe jasné a bouře utichla, takže moře se již tak nevzdouvalo a nezmítalo jako včera. Překvapilo mě však, že přes noc vyzdvihl příliv loď z písčiny a zanesl ji až k onomu skalisku, na které mě vlna vyvrhla. To bylo sotva na míli od pobřeží, a ježto loď se držela ještě zpříma, přál jsem si dostat se na palubu, abych zachránil aspoň některé užitečné věci.

Nic však nepomůže, myslíme-li na svá přání se založenýma rukama. Nouze mě naučila vynalézavosti. Měli jsme na palubě několik zásobních ráhen, stěžňových čnělek a několik trámců. Rozhodl jsem se, že jich užiji, i házel jsem s paluby všecka dřeva, jež jsem unesl, přivazuje každé provazem, aby je voda neodnesla. Poté jsem slezl s lodi, a sehnav dříví k sobě, svazoval jsem čtyři klády na obou koncích v jeden vor, jak nejlépe jsem dovedl, upevňuje napříč dvě nebo tři kratší dřeva. Mohl jsem pak docela dobře přecházet na svém plavidle, ale těžší náklad by asi neuneslo. I dal jsem se znovu do práce a širočinou jsem rozsekal jednu stěžňovou čnělku po délce asi na tři kusy, které jsem s velikou námahou připevnil k svému voru. V naději, že se takto opatřím potřebnými věcmi, pracoval jsem horečně a vykonal jsem, co bych jinak nikdy nedokázal.

Odpověz:

- 1. Urči literární druh:
- 2. Urči žánr:
- 3. Převyprávěj okolnosti, za jakých došlo k ztroskotání na ostrově.
- 4. Charakterizuj hlavního hrdinu na počátku románu:
- 5. Popiš, jakým se stal v průběhu děje:

Odpověz na otázky:

- 6. Kdy a kde se děj odehrává – popiš chronologicky.
- 7. Čím si Robinson zlepšil podmínky k přežití na ostrově, co vyrobil, vymyslel – (vypiš z textu)?
- 8. Co ho psychicky drželo při životě ?
- 9. Čím obohatil jeho život Pátek?

Odpověz

- 10. Popiš prvky exotičnosti v díle (co bylo pro čtenáře v době vzniku nové, lákavé):
- 11. Popiš jazykovou stránku díla, uveď
  příklady jazyka zastaralého,
  námořnického slangu, poučení.
- 12. Zařaď autora do dobového kontextu.

Použitá literatura

- DEFOE, D. *Robinson Crusoe .* 1.vyd. Praha: ARTUR, 2010. ISBN 978-80-87128-45-9

- POLÁŠKOVÁ,T. MILOTOVÁ,D. DVOŘÁKOVÁ,Z *Literatura – přehled středoškolského učiva*. 2. vydání Třebíč: PETRA VELANOVÁ, 2010
  ISBN 80-902571-6-x